

The Holy See

KATEHEZA PAPE BENEDIKTA XVI.

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Srijeda, 20.lipnja 2012

[[Video](#)]

Molitva zahvale i blagoslova (Ef 1, 3-14)

Draga braćo i sestre, naša je molitva često vapaj u pomoći u nekoj potrebi. I to je normalno za čovjeka, jer trebamo pomoći, trebamo druge, trebamo Boga. Tako da je normalno za nas tražiti nešto od Boga, tražiti pomoći od njega; treba isto tako imati na umu da molitva koju nas je Gospodin naučio, Oče naš, je molitva u kojoj nešto tražimo, i tom molitvom nas Gospodin uči čemu trebamo dati prioritet u svojoj molitvi, čisti naše želje i ujedno time čisti naše srce. No premda je po sebi normalno da u molitvi nešto tražimo, ne bi smjelo biti isključivo tako. Postoji također razlog zahvalnosti, i ako smo samo malo pozorni vidimo da od Boga primamo mnoga dobra: tako je dobar s nama da dolikuje, da je potrebno na tome mu zahvaliti. U svojoj molitvi moramo dakle i zahvaljivati: ako je naše srce otvoreno, usprkos mnogim problemima vidimo također ljepotu stvorenog svijeta, dobrotu koja se pokazuje u svijetu koji je Bog stvorio. Dakle, ne trebamo samo tražiti, već također hvaliti i zahvaljivati: jedino tako je naša molitva potpuna.

U svojim poslanicama, sveti Pavao ne samo da govori o molitvi, već i donosi molitve zahvale i blagoslova za ono što je Bog učinio i nastavlja ostvarivati u povijesti svijeta.

Danas ću se zadržati na prvom poglavlju Poslanice Efežanima, koja započinje upravo molitvom, himnom blagoslova. Sveti Pavao blagoslivlja Boga, Oca Gospodina našega Isusa Krista, jer nam je obznanio "otajstvo svoje volje" (Ef 1, 9). "Mysterion", "otajstvo" je izraz koji se često javlja u Svetom pismu i liturgiji. U običnom govoru označava ono što se ne može spoznati, što je nespoznatljivo, stvarnost koju ne možemo dokučiti vlastitim umom. Himan kojim započinje

Poslanica Efežanima vodi nas kao za ruku prema dubljem značenju toga izraza i stvarnosti koju označava. Za vjernike "otajstvo" nije toliko neka nepoznanica, već prije Božja volja puna ljubavi i milosrđa, njegov naum ljubavi koji se u Isusu Kristu potpuno objavio i pruža nam mogućnost "shvatiti sa svima svetima što je Dužina i Širina i Visina i Dubina te spoznati nadspoznatljivu ljubav Kristovu" (Ef 3, 18-19). Božje "nepoznato otajstvo" je otkriveno: Bog nas ljubi, i to od početka, od vječnosti. Zadržimo se kratko na toj svečanoj i dubokoj molitvi. "Blagoslovjen Bog i Otac Gospodina našega Isusa Krista" (Ef 1, 3). Sveti Pavao koristi izraz "euloghein" kojim se općenito prevodi hebrejski izraz "barak" koji znači veličati, slaviti, zahvaljivati Bogu Ocu kao izvoru dobara spasenja, kao onome koji "nas blagoslovi svakim blagoslovom duhovnim u nebesima, u Kristu".

Apostol zahvaljuje i uzdiže hvalu ali i razmišlja o razlozima koji potiču čovjeka na tu hvalu, zahvaljivanje, predstavljajući temeljne sastavnice Božjeg nauma i njegove etape. Moramo prije svega blagoslivljati Boga Oca jer – kako kaže Pavao – on "nas sebi izabra prije postanka svijeta da budemo sveti i bez mane pred njim" (r. 4). Bog nas je pozvao na život, na svetost u kršćanskem životu i da mu služimo u Crkvi. Na to smo izabrani čak prije stvaranja svijeta. Mi smo oduvijek u njegovu naumu, u njegovoj namisli. zajedno s prorokom Jeremijom možemo i mi reći da nas je poznavao i prije no što nas je oblikovao u majčinoj utrobi (usp. Jer 1, 5); poznavao nas je i uzljubio. Poziv na svetost, na zajedništvo s Bogom – koji je jedini uistinu "Svet" – dio je njegova vječnog nauma, nauma koji se proteže kroz povijest i obuhvaća sve muškarce i žene na svijetu, jer je to sveopći poziv. Bog ne isključuje nikoga, njegov je naum isključivo ljubav. Sveti Ivan Zlatousti kaže: "Sam nas je Bog učinio svetima, ali mi smo pozvani ostati sveti. Svet je pak onaj koji živi u vjeri" (Homilija na Poslanicu Efežanima, 1,1,4).

Sveti Pavao nadalje kaže da nas je on predodredio "za posinstvo... po Isusu Kristu", da budemo pritjeljeni njegovu Sinu Jedinorođencu "dobrohotnošću svoje volje" (Ef 1, 5). Apostol ističe besplatnost tog divnog Božjeg nauma sa čovjekom. Bog nas izabire ne zato što smo mi dobri, već zato što je on dobar. U davnini je postojao jedan izraz o dobru: *bonum est diffusivum sui*; dobro se prenosi, u samoj je srži dobra da se ono prenosi, širi. Tomu je tako jer je Bog dobrota, on prenosi dobrotu, želi prenositi dobro; on stvara zato što želi prenijeti svoju dobrotu nama i učiniti nas dobrima i svetima.

U središtu molitve blagoslova, Apostol prikazuje način na koji se ostvaruje Očev naum spasenja u Kristu, u njegovom ljubljenom Sinu: "njegovom krvlju, imamo otkupljenje, otpuštenje prijestupa po bogatstvu njegove milosti" (Ef 1, 7). Žrtva Kristova križa je jedinstven i neponovljiv događaj kojim nam je Otac jasno pokazao svoju ljubav prema nama, ne samo riječju, već na stvaran način. Bog je tako stvaran i njegova je ljubav tako stvarna da ulazi u povijesti, postaje čovjekom da osjeti što znači, kako je živjeti na ovom stvorenom svijetu i prihvata put patnje u muci te podnosi također smrt. Božja je ljubav tako stvarna da on nije samo dionik našega života već i naše patnje i smrti. Po žrtvi križa postajemo "Božja svojina", jer nas je Kristova krv otkupila od grijeha, sprala s nas zlo, izbavila nas iz ropstva grijeha i smrti. Sveti Pavao nas poziva da promotrimo koliko je duboka Božja ljubav koja preobražava povijest, koja je preobrazila sam njegov život iz progonitelja kršćana u neumornog glasnika evanđelja. Ponovno nam u ušima odzvanjaju umirujuće riječi iz

Poslanice Rimljana: "Što ćemo dakle na to reći? Ako je Bog za nas, tko će protiv nas? Ta on ni svojega Sina nije poštadio, nego ga je za sve nas predao! Kako nam onda s njime neće sve darovati?... Uvjeren sam doista: ni smrt ni život, ni anđeli ni vlasti, ni sadašnjost ni budućnost, ni sile, ni dubina ni visina, ni ikoji drugi stvor neće nas moći rastaviti od ljubavi Božje u Kristu Isusu Gospodinu našem" (Rim 8, 31-32.38-39). Tu svijest da je Bog za nas i da nas nijedno stvorene ne može odijeliti od njega, jer je njegova ljubav snažnija, moramo utkati u svoje biće, u svoju kršćansku svijest. Na kraju, Božji blagoslov završava spominjanjem Duha Svetoga koji je izliven u našim srcima; to je Tješitelj kojeg smo primili kao obećani pečat: on "je zalog naše baštine: otkupljenja, posvojenja - na hvalu Slave njegove" (Ef 1, 14). Otkupljenje izvršeno jednom zauvijek i na savršen način po Kristovoj krvi nije još uvijek završeno, već će imati svoje puno ispunjenje kada oni koje si je Bog stekao budu spašeni. Mi smo još uvijek na putu prema konačnom otkupljenju našega tijela, čija je bitna stvarnost dana Isusovom smrću i uskršnjućem. Na putu smo prema konačnom otkupljenju, prema punom oslobođenju djece Božje. A Duh Sveti je sigurnost da će Bog dovršiti svoj naum spasenja, kada će "uglaviti u Kristu sve - na nebesima i na zemlji" (Ef 1, 10). Sveti Ivan Zlatousti to ovako komentira: "Bog nas je izabrao zato da u njega vjerujemo i utisnuo u nas pečat za baštinu buduće slave" (Homilija na Poslanicu Efežanima 2, 11-14). Moramo prihvati da je put otkupljenja također naš put, jer Bog želi slobodna stvorenja, koja daju svoj slobodni pristanak; ali je to prije svega njegov put. Mi smo u njegovim rukama i slobodni smo ići putem kojeg je on otvorio. Kročimo tim putem otkupljenja, zajedno s Kristom i osjećamo da se otkupljenje ostvaruje.

Shvaćanje koje nam predstavlja sveti Pavao u ovom velikoj molitvi blagoslova dovelo nas je do razmatranja djelovanja triju Osoba Presvetog Trojstva: Oca, koji nas je izabrao prije postanka svijeta, Sina koji nas je otkupio svojom krvlju i Duha Svetoga koji je zalog našeg otkupljenja i buduće slave. U svojoj se molitvi otvaramo razmatranju toga velikog otajstva koje je Božji naum ljubavi u povijesti čovječanstva, u našoj osobnoj povijesti. Štoviše, u stalnoj molitvi, u svakodnevnom odnosu s Bogom, i mi, poput svetog Pavla, učimo raspoznavati na sve jasniji način znakove toga nauma i toga djelovanja: u Stvoriteljevoj ljepoti koja izbjiga iz njegovih stvorenja (usp. Ef 3, 9), kao što pjeva sveti Franjo Asiški: "Hvaljen budi, Gospodine, sa svim stvorenjima svojim" (FF 263). Važno je biti pozorni upravo sada, u vrijeme odmora i praznika, na ljepotu stvorenog svijeta i vidjeti u njemu ljepotu Božjeg lica. U svojem životu sveci pokazuju na jasan način što može učiniti Božja moć u čovjekovoj slabosti. On to može izvesti i u nama. U čitavoj povijesti spasenja, u kojoj nam se Bog učinio bliskim i strpljivo očekuje naša vremena, shvaća naše nevjernosti, potiče našu zauzetost.

U molitvi učimo promatrati znakove toga nauma ljubavi na putu Crkve, koja nas riječju i sakramentima uvodi u Božje otajstvo, uključuje nas u nj kao žive udove Kristova Tijela. Tako rastemo u Božjoj ljubavi, otvarajući vrata da Presveto Trojstvo dođe i nastani se u nama, prosvjetljuje, unosi toplinu, vodi naš život. "Ako me tko ljubi, čuvat će moju riječ pa će i Otac moj ljubiti njega i k njemu ćemo doći i kod njega se nastaniti" (Iv 14, 23), kaže Isus obećavajući učenicima dar Duha Svetoga, koji će ih svemu poučiti. Sveti je Jeronim jednom prigodom rekao da se u utjelovljenju Duh Sveti navikao biti u čovjeku. Mi se u molitvi moramo naviknuti biti s Bogom.

To je vrlo važno: naučiti biti s Bogom i tako ćemo vidjeti kako je lijepo biti s njim, što upravo predstavlja otkupljenje.

Dragi prijatelji, kada molitva krijeći naš duhovni život mi postajemo kadri sačuvati ono što sveti Pavao naziva "otajstvo vjere" u čistoj savjesti (usp. 1 Tim 3, 9). Molitva rađa muškarce i žene koje kroz život ne vodi sebičnost, želja za posjedovanjem, žeđ za moći, već besplatnost, želja da ljube, žeđ za služenjem, koje, riječju, vodi Bog; jedino se tako može donijeti svjetlo u tamu ovoga svijeta. Zaključujem ovu katehezu završnim tekstrom iz Poslanice Rimljanim. Zajedno sa svetim Pavlom i mi zahvaljujemo Bogu jer nam je rekao sve o sebi u Isusu Kristu i darovao nam Tješitelja, Duha istine: "Onomu koji vas može učvrstiti - po mojoj evanđelju i propovijedanju Isusa Krista, po objavljenju Otajstva prešućenog drevnim vremenima, a sada očitovanog i po proročkim pismima odredbom vječnoga Boga svim narodima obznanjenog za poslušnost, vjeru - jedinomu Mudromu, Bogu, po Isusu Kristu: Njemu slava u vijeke! Amen" (16, 25-27). Hvala!

Papin apel:

S dubokom zabrinutošću pratim vijesti koje dolaze iz Nigerije, gdje se nastavljaju teroristički napadi upravljeni prije svega protiv kršćanskih vjernika. Dok uzdižem svoju molitvu za žrtve i sve koji trpe, upućujem apel odgovornima za nasilja, da odmah prestane krvoproljeće tolikih nevinih ljudi. Izražavam, usto, želju za punom suradnjom svih sastavnica nigerijskog društva kako se ne bi dalje kročilo putom osvete, već da svi građani surađuju u izgradnji jednog mirnog i pomirenog društva, u kojem će biti potpuno zaštićeno pravo slobodnog isповijedanja vlastite vjere.

Papin pozdrav hrvatskim hodočasnicima:

Radosno pozdravljam sve hrvatske hodočasnike, a osobito vjernike iz župe Svetе Terezije od Djeteta Isusa iz Rijeke te iz župe Svetog Antuna iz Sesvetskih Sela. Dragi prijatelji, želim vam staviti na srce potrebu da u vašim obiteljima i župnim zajednicama molite za nova duhovna zvanja u vašem narodu. Hvaljen Isus i Marija!